

“Com a la baixa edat mitjana, ara recuperem l'orgull de les ciutats”

Eduard Mira (València, 1945), autor de l'assaig, escrit amb Damià Mollà, *De impura natione* (1986), premi Joan Fuster, publica a Destino *Les tribulacions d'un espia vell*, novel·la situada a la baixa edat mitjana. Hi utilitza, amb total llibertat, personatges històrics com el poeta Chaucer, dels *Contes de Canterbury*.

—**Què buscàveu amb el joc de fer presentar el llibre a una Isabel de Loris, de la Vall de Xaló, que després del proemi posa en boca del seu besavi, Corbino, la narració?**

—És la dipositària de la memòria familiar. El besavi no en pot ser, perquè va ser condemnat a la presó anglesa. A més s'explica una mena de secret que ha passat a través de les argentines, uns personatges existents. La primera Argentina cantava per al rei Alfons el Benigne i va tenir un famós prostíbul al carrer dels Banys Nous, a Barcelona. Aquesta primera Argentina va existir, però no en tenim gaires dades. La meua Argentina és un personatge de ficció basat en un nom real. Chaucer també és un personatge real, però no es tracta com a poeta, sinó en el seu vessant de petit funcionari de la cort anglesa i com a espia. I molts personatges reals fan coses que m'invente. Bernat Metge és cap dels serveis secrets de la Corona d'Aragó.

—**Corbino, el besavi, té base real?**

—És inexistent a mitges. Hi ha al museu de l'Almodí a Xàtiva una mènsula amb un jove vestit segons la moda del segle XIV i posa Corbino, només. El nom em va fer gràcia i el vaig convertir en un genovès servent de Chaucer.

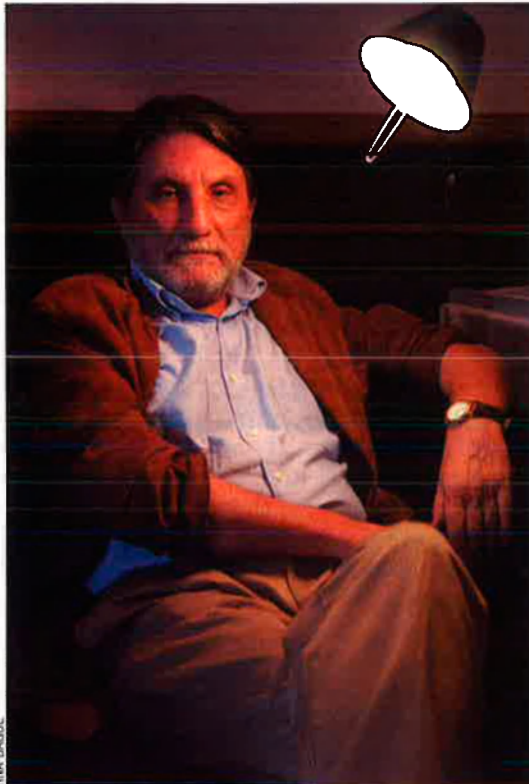
—**I Isabel de Loris?**

—Se'n coneix el nom però pràcticament res més. Ara bé, l'ambientació de tots els llocs és real. La geografia física i política és real, de l'època.

—**Heu llegut acostar-vos a la llengua del moment?**

—No. Ha de tenir una flaire arcaitzant que faça pensar el lector en el 1.500, però la prosa és actual. Un calc de la de l'època hauria fet feixuga la novel·la.

—**El fet que anuncieu un secret, un misteri, no té el perill d'acostar la novel·la al best-seller, o penseu que és un sistema ben legítim de captar l'interès del lector?**

Eduard Mira publica la novel·la *Les tribulacions d'un espia vell*, a les Edicions Destino.

—És cert que actualment està molt de moda això del misteri i el llenguatge xifrat. Jo hi arribe des d'altres camins, els de Sherlock Holmes i Umberto Eco, no el del *Codi da Vinci*. A més, la novel·la va sorgir fa nou anys, a Nàpols, s'escriu a Brussel·les i s'escurça a València l'abril del 2005. El llibre era molt gruixut.

—**Per què l'heu escurçat?**

—Vaig treballar tant la història que sovint actuava en detriment del fil narratiu i la vaig haver d'alluegir en favor dels aspectes narratius.

—**On situeu els personatges?**

—Viuen a la frontera, al límit, del sistema. Són llminars. Grans observadors, donen una visió despassionada del món. Viuen en el gran món, però pertanyen a un grau inferior.

—**Hi veieu paral·lelismes amb l'actualitat?**

—L'època és d'angoixa davant del futur, de temor, davant dels nous perills. No saben com aturar

la pesta, com nosaltres no sabem l'origen del càncer. Com el d'ara, és un món bellugadís. Cal buscar-hi un buc expiatori i trien els jueus. Les coses se'ls en van de les mans, amb els atacs a les jueries del 1391, a Mallorca, València i Barcelona. Com ara, es veuen moderns i no per això podien resoldre els seus problemes.

—**Què hi heu projectat de les vostres inquietuds?**

—La novel·la expressa en certa manera una dèria meua, recuperar una època tardomedieval que va ser més moderna que el Renaixement. I aquesta és la base de la novel·la. I per això m'interessa el misteri. No faig res més que aplicar les lògiques del raonament nominalista. Resoldre a peu d'obra els problemes de cada dia, com els constructors de catedrals.

—**L'heu feta molt europea, com si volguéssiu demostrar que llavors érem més europeus, fet i fet, que ara.**

—Crec que sí. El gòtic alemany és cosí germà del d'aquí. La xarxa bàsica de les ciutats europees es desenvolupa en aquesta època. Es crea un sistema de fluxos i intercanvis entre ciutats, de mercaderies i d'idees. I ara recuperem l'orgull urbà i les ciutats comencen a competir com a la baixa edat mitjana.

Lluís Bonada